

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

การประชุมเพื่อนำเสนอผลการศึกษา

โครงการศึกษาและวิจัยความเหมาะสมในการเข้าเป็นสมาชิก
องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
(Organisation for Economic Co-operation and
Development: OECD)
ของประเทศไทย

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ร่วมกับ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

6 กันยายน 2565

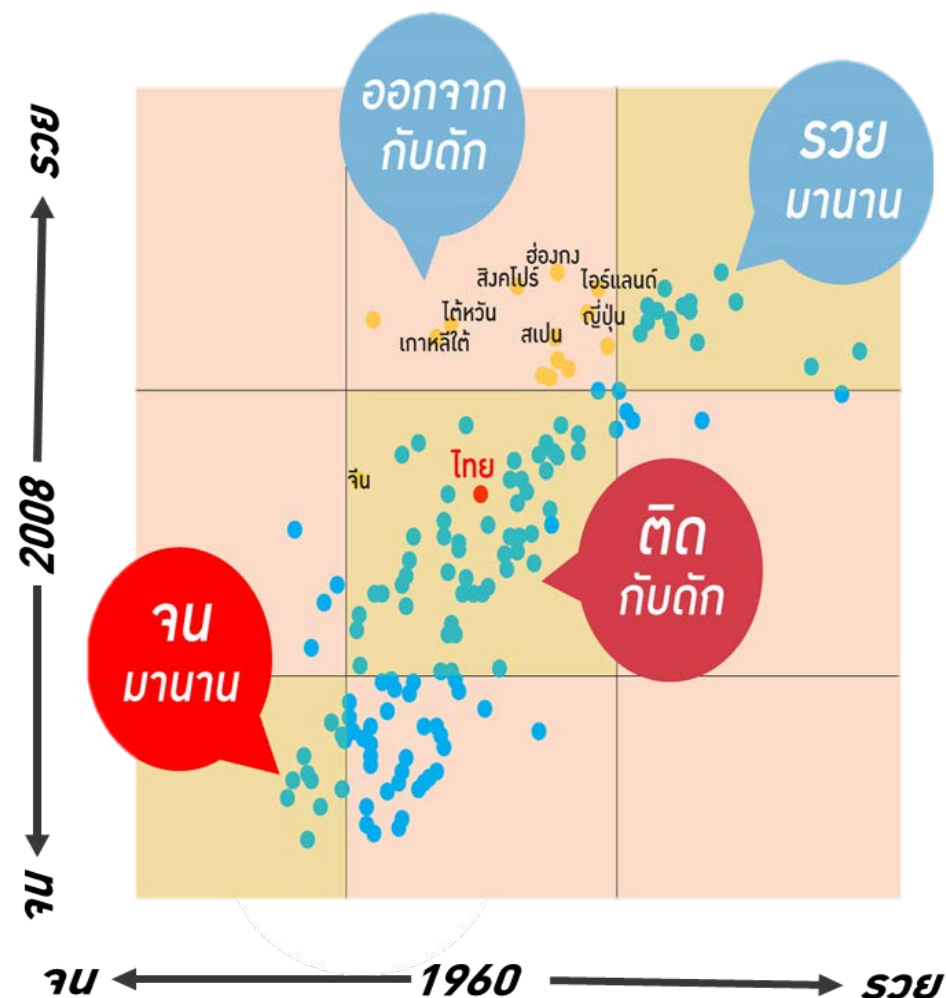
TDRI THAILAND
DEVELOPMENT
RESEARCH
INSTITUTE
<https://tdri.or.th/>

กระทรวงการต่างประเทศ

Key Messages

- ไทยติด “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” การพัฒนาความสัมพันธ์กับ OECD เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ไทยบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ
- OECD เป็นแหล่งความรู้ ข้อมูลเชิงลึกรายประเทศ มีผู้เชี่ยวชาญทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานจากนานาประเทศ
- OECD มีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานของโลก ที่ครอบคลุมหลายสาขาสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เช่น ด้านภาษี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพลังงาน ด้านการศึกษา ด้านการต่อต้านคอร์รัปชัน ด้านธรรมาภิบาล ฯลฯ

Key Messages

- การเจรจาเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD แตกต่างจากการเจรจาการค้าระหว่างประเทศแบบ FTA
 - เน้นความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา มากกว่าการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์
 - เปิดให้กำหนดข้อสงวนได้ค่อนข้างกว้าง
 - ไม่มี Dispute Settlement
- เกาหลีใต้เป็นตัวอย่างที่ดี ของการใช้ประโยชน์จากกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD ในการยกระดับการพัฒนาประเทศ

Key Messages

ทางเลือกที่ 1 เข้าร่วมในฐานะ Non-member

- สามารถเลือกเข้าร่วมได้ตามความสนใจ

ทางเลือกที่ 2 เข้าเป็นสมาชิก OECD

- นำไปสู่การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจด้วยการเพิ่มความโปร่งใส ธรรมาภิบาล หลักนิติรัฐ สิทธิมนุษยชน
- เพิ่มการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากการลงทุนและผลิตภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ประเทศราว 2.7 แสนล้านบาท จากการเปิดเสรีการลงทุนและการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายเงินทุนและการค้าบริการ ความโปร่งใสที่เพิ่มขึ้นและคอร์รัปชันที่ลดลง
- เพิ่มบทบาทของไทยในการร่วมกำหนดมาตรฐานระดับโลก
- ช่วยเสริมภาพลักษณ์ให้แก่ประเทศ

OECD คืออะไร

- เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนาประเทศ ก่อตั้งปี ค.ศ. 1961
- ปัจจุบันมีสมาชิก (Full member) 38 ประเทศ ล่าสุด Colombia, Costa Rica (2021)
- มีประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก (Non-member) เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 100 ประเทศ

สิทธิ

สถานะใน Committee

เข้าร่วมประชุม

เสนอหัวข้อการประชุม

เป็นประธานการประชุม

ลงมติ

Associate

Participant

Invitee

OECD เชิญให้เข้าร่วม

- **Key Partners:** Brazil, China, India, Indonesia, South Africa
- **Country Programme:** Peru, Kazakhstan, Morocco, Thailand, Egypt, Vietnam

OECD Committees

- ❑ OECD แบ่งการทำงานออกเป็นคณะกรรมการเชิงเทคนิคด้านต่าง ๆ ครอบคลุมมากกว่า 20 สาขาความเชี่ยวชาญ
- ❑ ประเทศสมาชิกร่วมกันกำหนดข้อตกลงเรียกว่า “ตราสาร” (legal instruments) ปัจจุบันมีประมาณ 250 ตราสาร
- ❑ ประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเลือกเข้าเป็นภาคีในคณะกรรมการชุดใดก็ได้

- ✓ Investment Committee
- ✓ Working Group on Bribery in International Business Transactions
- ✓ Corporate Governance Committee
- ✓ Committee on Financial Markets
- ✓ Insurance and Private Pensions Committee
- ✓ Competition Committee
- ✓ Committee on Fiscal Affairs
- ✓ Environment Policy Committee
- ✓ Chemicals Committee (A)
- ✓ Working Group on the National Co-ordinators of the Test Guidelines Programme (A)
- ✓ Public Governance Committee
- ✓ Regulatory Policy Committee (P)

- ✓ Committee on Statistics
- ✓ Economic and Development Review Committee
- ✓ Education Policy Committee
- ✓ Employment, Labour and Social Affairs Committee
- ✓ Health Committee
- ✓ Trade Committee
- ✓ Committee for Agriculture
- ✓ Fisheries Committee (P)
- ✓ Committee for Scientific and Technological Policy (P)
- ✓ Committee for Digital Economy Policy (P)
- ✓ Committee on Consumer Policy
- ✓ Regional Development Policy Committee
- ✓ Working Group on Good Laboratory Practices (A)
- ✓ Working Party on SMEs and Entrepreneurship (P)

ประโยชน์ของการเข้าเป็นสมาชิก OECD

OECD มีเครื่องมือสนับสนุน การปฏิรูปประเทศ

- มีผู้เชี่ยวชาญหลากหลายสาขา
- เป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี
- ได้รับการประเมินซึ่งกันและกัน
- มีข้อมูลเชิงสถิติเชิงลึก ทันสมัย เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- มีการจัดอันดับด้านต่าง ๆ (ranking) ทำให้ทราบสถานะของประเทศ

OECD เปิดให้มีส่วนร่วมกำหนด ทิศทางการพัฒนาในระดับโลก

- เปิดให้ร่วมอภิปรายเชิงนโยบายกับสมาชิก OECD
- เปิดให้ร่วมกำหนดมาตรฐานเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และพัฒนาเครื่องมือในการกำกับดูแล (legal instruments)
- มีความครอบคลุมการพัฒนาหลายสาขา เช่น การค้าระหว่างประเทศ การลงทุน ภาษีเงินได้ MNCs คอร์รัปชัน สิ่งแวดล้อม พลังงาน การประกอบอาชีพ ความเท่าเทียม การพัฒนาอย่างยั่งยืน ฯลฯ

OECD ช่วยเสริมภาพลักษณ์ ประเทศและส่งเสริมการลงทุน

- ช่วยเพิ่ม Inward FDI จากสภาพแวดล้อมการลงทุนที่ดี
 - ความโปร่งใส
 - การยึดมั่นในระบบตลาด
 - การแข่งขันอย่างเป็นธรรม
 - การบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ
- ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือให้นักลงทุนที่ไปลงทุนในต่างประเทศ (Outbound FDI)

ประโยชน์ของการเข้าเป็นสมาชิก OECD

OECD ช่วยยกระดับการพัฒนาประเทศ

- ช่วยภาครัฐในการกำหนดนโยบายที่ดีและนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง เช่น
 - การให้คำแนะนำการปรับปรุงกฎหมาย จัดซื้อภาครัฐเพื่อป้องกัน bid rigging
 - การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านภาษี (AEOI)
- ช่วยสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรมแก่ภาคธุรกิจ
- ช่วยยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลผ่านกระบวนการ Peer review

OECD ผลักดันการปฏิรูป

- ช่วยเร่งการปฏิรูปของประเทศในทุกด้าน เช่น
 - การค้าการลงทุน การต่อต้านคอร์รัปชัน การปฏิรูประบบภาษี
 - การลดความเหลื่อมล้ำ
 - การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและรักษาสิ่งแวดล้อม
 - การบริหารงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ฯลฯ

กระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD

1. ประเทศมีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขใน Framework
2. ประเทศแสดงเจตจำนงต่อ OECD Council
3. ประเทศได้รับหนังสือเชิญจาก OECD Council
4. ประเทศตอบรับเข้าสู่ขั้นตอน Accession

1. เลขานุการ OECD จัดทำ Accession Roadmap เสนอ OECD Council
2. OECD Council อนุมัติ Accession Roadmap
3. ประเทศตอบรับ Accession Roadmap จาก OECD Council
4. Committee ต่าง ๆ เริ่มทำ Peer review
5. ประเทศปรับปรุงกฎระเบียบภายในประเทศและชี้แจงต่อ Committee
6. Committee รายงานต่อ OECD Council

1. OECD Council มีมติเอกฉันท์เชิญเข้าเป็นสมาชิก
2. ประเทศและ OECD ลงนาม Accession agreement
3. ประเทศให้สัตยาบัน

Framework for Consideration of Prospective Members

ความมุ่งมั่นต่อ
คุณค่าของ OECD

โครงสร้าง
เชิงสถาบัน

การพัฒนา
ทางเศรษฐกิจ

ความสัมพันธ์
กับ OECD

มาตรการ
การกำกับดูแล

**ความมุ่งมั่น
ต่อคุณค่าของ OECD
(Country's Commitment
to OECD Value)**

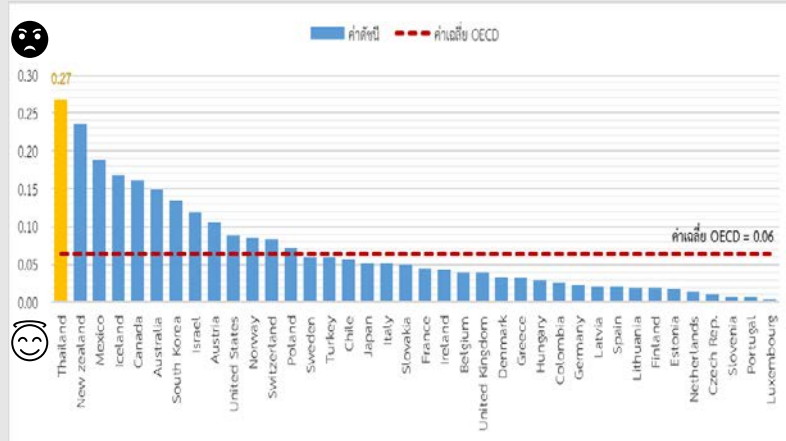
เงื่อนไขการพิจารณา

- FDI Index
- Rule of Law Index
- Human Development Index
- Labour Rights Index
- Corruption Perceptions Index
- Press Freedom Index

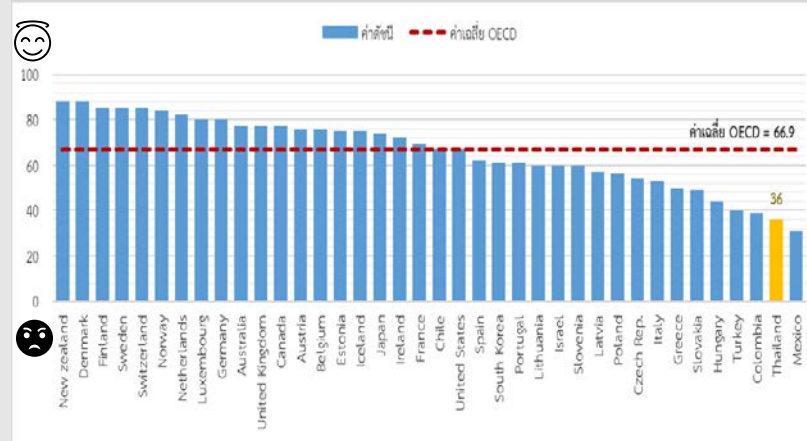
ผลการประเมินของไทยด้านความมุ่งมั่นต่อคุณค่าของ OECD

ค่าดัชนีของไทยทั้ง 6 ด้าน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอย่างง่ายของประเทศสมาชิก OECD แต่ไทยไม่ด้อยกว่าสมาชิกบางประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกับไทย เช่น เม็กซิโก ตุรกี โคลอมเบีย

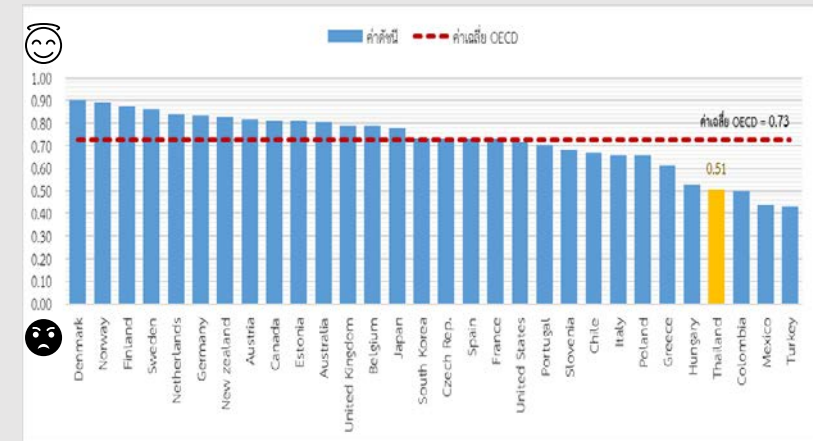
FDI Restrictiveness Index

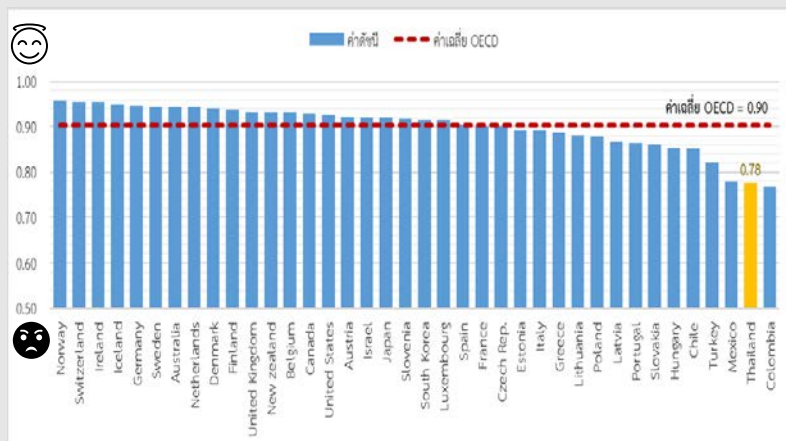
Corruption Perception Index

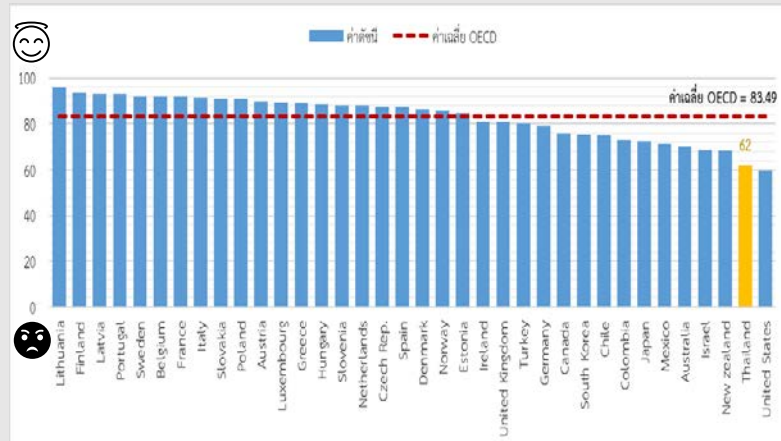
Rule of Law Index

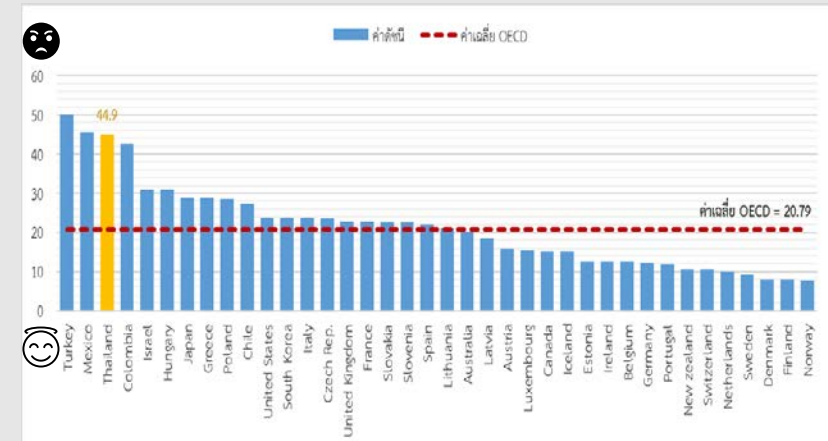
Human Development Index

Labour Rights Index

Press Freedom Index

โครงสร้าง

เชิงสถาบัน

(Institutional Framework)

พิจารณาจาก

- รูปแบบการปกครอง
- ระบบบริหาร/นิติบัญญัติ/ตุลาการ
- ระบบการเฝ้าการณ์การธนาคาร
- หน่วยงานกำกับดูแลด้านการแข่งขันของตลาด

ผลการประเมินของไทย

ไทยยังมีจุดอ่อนด้านความยืดหยุ่นในหลักประชาธิปไตย
และการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า

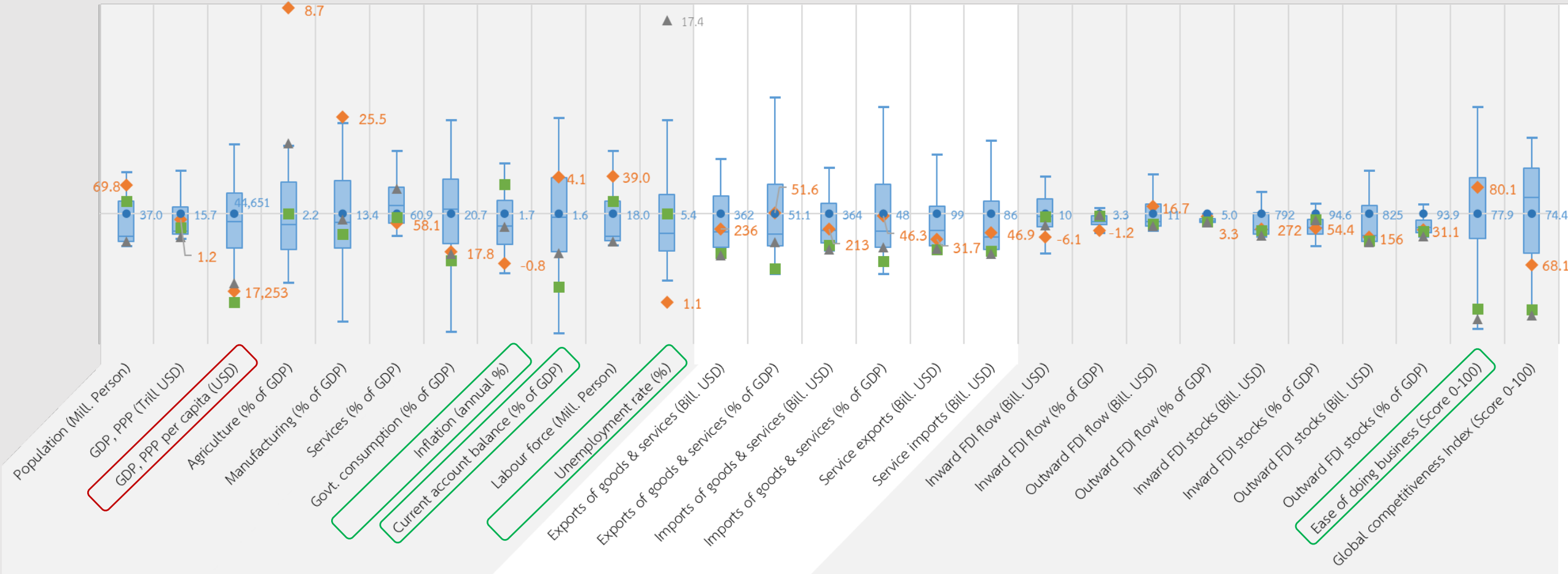

การพัฒนาทางเศรษฐกิจ
(Key Economic Indicators)

พิจารณาจากการเปรียบเทียบกับดัชนี
เศรษฐกิจที่สำคัญกับค่าเฉลี่ยของ
ประเทศสมาชิก OECD

ผลการประเมินความพร้อมของไทยด้านเศรษฐกิจ

โดยทั่วไป ไทยมีความพร้อมในเชิงเศรษฐกิจ แม้ว่าจะมี GDP per capita ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของสมาชิก OECD อยู่มาก แต่อยู่ในระดับใกล้เคียงกับ GDP ของประเทศที่เพิ่งเข้าเป็นสมาชิกล่าสุดคือ โคลอมเบีย และคอ스타ริกา

◆ ค่าสถิติของประเทศไทย ปี 2563 ■ ค่าสถิติของประเทศไทยปี 2563 ▲ ค่าสถิติของประเทศไทยปี 2563 ● ค่าเฉลี่ยของ OECD ปี 2563

หมายเหตุ: การกระจายตัวของข้อมูลในแผนภูมิ Box plot ไม่รวมค่าผิดปกติ (Outlier)

ที่มา: ประมวลโดยคณะผู้วิจัย

ความสัมพันธ์กับ OECD
(Relations with OECD)

พิจารณาจาก

- **การเข้าร่วม Committee ต่าง ๆ**
 - **การเข้าร่วมโครงการ Country Programme**
 - **การจัดประชุมเชิงวิชาการในระดับนานาชาติ**
- ร่วมกับ OECD**

ผลประเมินความสัมพันธ์ของไทยกับ OECD

เสนอตัวเป็นสถานที่จัดประชุมในกรอบของ OECD

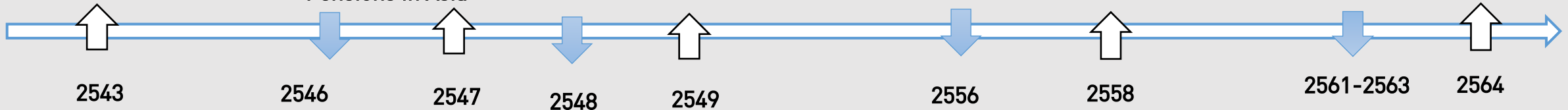
- การประชุมปฏิบัติการ Regional Workshops on Harmonization and Alignment
- การประชุม Global Forum on Trade
- การประชุม Conference on Private Pensions in Asia

จัดตั้งศูนย์เผยแพร่ข้อมูล
และสิ่งพิมพ์ของ OECD
(OECD Depository
Library)

- เข้าร่วมโครงการ Integrity Review of Thailand Phase 1
- ได้รับพิจารณาให้เข้าร่วม International Energy Agency (IEA)

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าร่วม Regulatory Policy Committee สถานะ Participant

สมัครเข้าร่วม
โครงการ
PISA 2000

เป็นผู้สังเกตการณ์

คณะกรรมการ 4 คณะ

- คณะกรรมการการเกษตร
- คณะกรรมการค้า
- คณะกรรมการประมง
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม

ได้รับพิจารณาให้เข้าเป็น
สมาชิกของศูนย์การพัฒนา
(Development Centre)

เข้าร่วมเป็นสมาชิก
โครงการ Base Erosion
and Profit Shifting
Project (BEPS Project)

- เข้าร่วมโครงการ Country Program 16 โครงการ
- เป็น co-chairing the OECD Southeast Asia Regional Programme (SEARP)
- OECD มีหนังสือเชิญไทยเข้าร่วมผูกพันต่อตราสารเกี่ยวกับการยอมรับร่วมของข้อมูลเรื่องการประเมินสารเคมี

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2563 ครม. มีมติเห็นชอบตามที่ สศช. เสนอให้ดำเนินโครงการ CP ระยะที่ 2 และแต่งตั้ง กกก. กำกับการดำเนินการโครงการ CP ระยะที่ 2

พิจารณาจาก

ความก้าวหน้าในการปรับปรุงกฎระเบียบและเตรียมการเข้าเป็นภาคีคณะกรรมการ

1. ปฏิญญาว่าด้วยการลงทุนระหว่างประเทศและกิจการบริษัทข้ามชาติ
2. อนุสัญญาว่าด้วยการต่อการการให้สินบนต่อเจ้าหน้าที่รัฐ
3. กฎว่าด้วยการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายและการทำธุรกรรม และการโอนเงินที่เกี่ยวกับการค้าบริการ รายได้ปฐมภูมิและรายได้กุตติภูมิ

การเข้าร่วมในคณะกรรมการที่เกี่ยวกับตราสารต่อไปนี้ ในสถานะ Associate

4. ข้อเสนอแนะเชิงหลักการว่าด้วยการกำกับดูแลกิจการ
5. ข้อเสนอแนะเชิงหลักการว่าด้วยการกำหนดนโยบายด้านอินเทอร์เน็ต
6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านสถิติ

การเข้าร่วมกิจกรรม

7. Inclusive Framework on BEPS
8. Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes

ด้านมาตรการ
การกำกับดูแล

ผลการประเมินของไทยด้านการทำกับดู่แล (State of Readiness)

ปฏิญญาว่าด้วยการลงทุนระหว่างประเทศและ กิจการของบริษัทข้ามชาติ

(Declaration on International Investment and
Multinational Enterprises)

สาระสำคัญปฏิญญา ว่าด้วยการลงทุนฯ

เสาหลักที่ 1 กลไกการกำกับดูแลให้บริษัทข้ามชาติดำเนินกิจการตามแนวปฏิบัติสำหรับบริษัทข้ามชาติ

เสาหลักที่ 2 กลไกการติดต่อประสานงานกรณีมีข้อจำกัดที่ขัดแย้งกัน

เสาหลักที่ 3 การเปิดเผยข้อมูลการยกเว้นหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment หรือ NT)

เสาหลักที่ 4 กลไกการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการลงทุน หรือมาตรการลดแรงจูงใจในการลงทุนระหว่างประเทศ

ความพร้อมของไทยและสิ่งที่ต้องดำเนินการหากเข้าเป็นภาคี ปฏิญญาว่าด้วยการลงทุน

ผลการประเมินของไทย

- ไทยยังไม่มีกลไกต่อไปนี้
 - ศูนย์ประสานงานแห่งชาติ (National Contact Point หรือ NCP) เพื่อกำกับดูแล MNEs ให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้านของ OECD สำหรับ การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบ (OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct)
 - กลไกการประสานงานกรณีมีข้อจำกัดที่ขัดแย้งกัน
- ไทยมีกลไกประสานงานเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการลงทุนแล้ว แต่ ไทยยังไม่มี การรวบรวมมาตรการลดแรงจูงใจในการลงทุนระหว่าง ประเทศ
- ไทยยังจำกัดการลงทุนจากต่างประเทศในภาคบริการบางสาขา

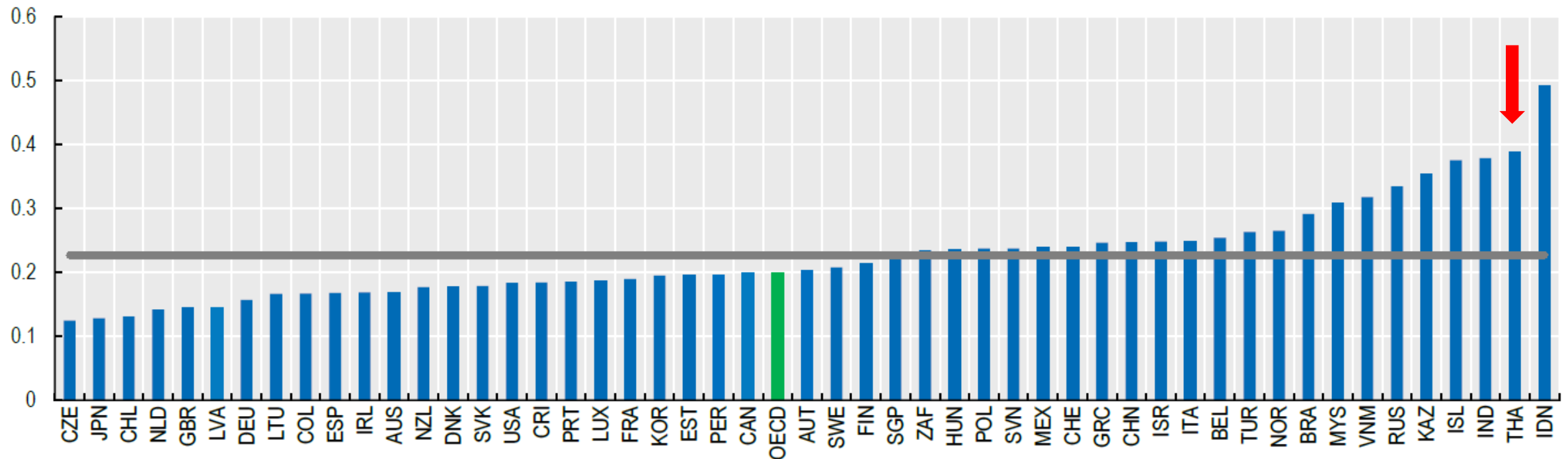
สิ่งที่ต้องดำเนินการหากเข้าเป็นภาคีปฏิญญา

- จัดให้มีกลไกการติดต่อประสานงาน และ NCP
- รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำบัญชีข้อสงวนเพื่อยกเว้นการใช้หลัก NT และเตรียมข้อมูลเพื่อชี้แจงต่อ Investment Committee
- ทบทวนรายการในบัญชี 3 (21) ของ พ.ร.บ. การประกอบ ธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
- รวบรวมมาตรการที่ลดแรงจูงใจในการลงทุนระหว่าง ประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส

ไทยมีข้อจำกัดมากด้านการลงทุนภาคบริการ

Service Trade Restrictiveness Index 2021

STRI 2021

หมายเหตุ: STRI = Services Trade Restrictiveness Index

ที่มา: OECD

ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลรายการข้อสงวนของสมาชิก OECD

ประเทศสมาชิก OECD	ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูล
สหรัฐอเมริกา	ห้ามไม่ให้กิจการประมงที่มีชาวต่างชาติมีอำนาจควบคุมดำเนินธุรกิจค้าขายในแถบชายฝั่งทะเล (coastwise trade) สัญญาจ้างเหมาบริการทางเทคนิคให้แก่ภาครัฐ ต้องผ่านการพิจารณาจาก US Agency for International Development ในฐานะของผู้จ้างเหมา
เม็กซิโก	ธุรกิจท้องถิ่นที่มีมูลค่าทรัพย์สินโดยรวมเกินกว่า 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐห้ามต่างชาติถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 49 ต่างชาติลงทุนได้ไม่เกินร้อยละ 49 สำหรับกิจการหนังสือพิมพ์ที่เผยแพร่ภายในประเทศ ต่างชาติลงทุนในบริการด้านกฎหมายได้ไม่เกินร้อยละ 49 เว้นแต่หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติจะอนุญาตเป็นอย่างอื่น
เกาหลีใต้	ห้ามต่างชาติดำเนินการหรือควบคุมการปลูกข้าว ข้าวบาร์เลย์ ต่างชาติลงทุนได้น้อยกว่าร้อยละ 25 ในกิจการสำนักข่าว
ญี่ปุ่น	ห้ามกิจการที่มีชาวต่างชาติควบคุมดำเนินการในสาขาเกษตร กิจการที่มีชาวต่างชาติมีอำนาจควบคุมสามารถถือครองที่ดินในญี่ปุ่นได้ แต่ต้องเป็นลักษณะต่างตอบแทน
โคลอมเบีย	กิจการสัมปทานเพื่อเป็นผู้ให้บริการโทรทัศน์ประเภทรับชมฟรี (free-to-air) จำกัดหุ้นส่วนต่างชาติได้ไม่เกินร้อยละ 20

อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบน เจ้าหน้าที่รัฐในต่างประเทศ

(Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in
International Business Transactions)

อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐในต่างประเทศ

(Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business)

ความก้าวหน้าของไทย ด้านการต่อต้านคอร์รัปชัน

- ปี 2011 เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติ ค.ศ. 2003 ว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention against Corruption : UNCAC)
- ปี 2018 แก้ไข พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

สาระสำคัญ

- กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการเพื่อต่อต้านการให้สินบนข้ามชาติ และเพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ
- เป็นสนธิสัญญาที่มีผลผูกพันทางกฎหมายที่ประเทศสมาชิกต้องแก้ไขกฎหมายภายในประเทศของตนให้สอดคล้อง
- ไม่เปิดช่องให้มีการกำหนดข้อยกเว้นใด ๆ ภายใต้อนุสัญญาฯ

ความสอดคล้องด้านกฎหมาย

- กำหนดฐานความผิดอาญาว่าด้วยการให้สินบนของเจ้าหน้าที่รัฐต่างประเทศ
- กำหนดความรับผิดของนิติบุคคล
- บกลงโทษ / อายุความ
- การฟอกเงิน
- การกำหนดเขตอำนาจรัฐ
- การบังคับใช้กฎหมาย
- ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกฎหมาย
- การส่งผู้ร้ายข้ามแดน
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ / สำนักงาน ปปช.

ความท้าทายต่อการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาเจ้าหน้าที่รัฐในต่างประเทศ และแนวทางเตรียมความพร้อม

ความท้าทาย

- การดำเนินคดีสืบหาพยานหลักฐานระหว่างประเทศ กระบวนการยุติธรรม และการดำเนินคดีในชั้นศาล เนื่องจากไทยยังไม่มีประสบการณ์การดำเนินคดี
- ความพร้อมของเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐในการทำงานร่วมกับคณะทำงานด้านการต่อต้านการให้สินบนฯ
- มาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างในภาครัฐ และแนวปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้างภาคเอกชนที่โปร่งใส
- ความพร้อมด้านการเปิดเผยข้อมูลเชิงลึกกับหน่วยงานระหว่างประเทศ
- กลไกการกำกับดูแลนิติบุคคลรายเล็ก เช่น SMEs ที่ทำการค้าระหว่างประเทศ

แนวทางเตรียมความพร้อม

- เพิ่มความยืดหยุ่นว่าด้วยการให้สินบนของเจ้าหน้าที่รัฐต่างประเทศ ให้เป็นความผิดมูลฐานของการฟอกเงิน
- เพิ่มบทบัญญัติห้ามการหักภาษีของค่าใช้จ่ายที่เป็นสินบน (Tax Non-Deductibility)

**กฎว่าด้วยการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายและการทำธุรกรรม
และการโอนเงินที่เกี่ยวกับการค้าบริการ
รายได้ปฐมภูมิและรายได้ทุติยภูมิ**

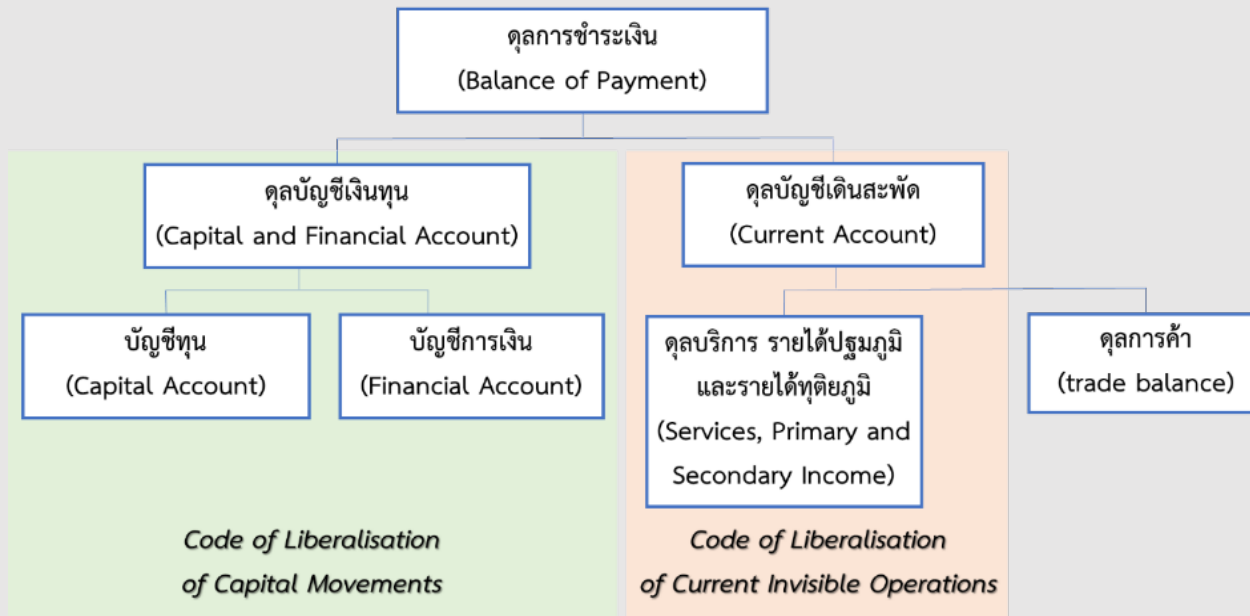
(Codes of Liberalisation of Capital Movements and Current Invisible Operations)

สาระสำคัญของ Codes of Liberalisation

การเปิดเสรีการทำธุรกรรมและการโอนเงิน (transaction & transfer) ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน การค้าบริการ การโอนรายได้

- การเคลื่อนย้ายทุนระยะสั้นและระยะยาว เช่น การลงทุนโดยตรง การลงทุนในหลักทรัพย์ การลงทุนในอนุพันธ์ทางการเงิน
- การค้าบริการ เฉพาะ cross-border trade in service เท่านั้น
- การโอนรายได้จากการทำงาน การลงทุน เงินช่วยเหลือ

ขอบเขตธุรกรรมภายใต้กฎว่าด้วยการเปิดเสรีฯ เทียบกับธุรกรรมภายใต้ดุลการชำระเงิน

หลักการเปิดเสรี

1. ไม่เพิ่มเติมกฎระเบียบที่เป็นข้อจำกัด (Standstill)
2. ผ่อนปรนกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค (Rollback)
3. เปิดเสรีด้วยตนเองฝ่ายเดียว (Unilateral liberalization)
4. ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) ระหว่าง Resident และ Non-resident
5. เพิ่มความโปร่งใสของข้อมูลและการใช้มาตรการ (Transparency)
6. ระบุข้อยกเว้นการปฏิบัติตามพันธกรณี (Derogation clause)

ความท้าทายของ Codes of Liberalisation และแนวทางเตรียมความพร้อม

การเปิดเสรีการลงทุนโดยตรง

ความท้าทาย – การเปิดเสรีในสาขาที่ยังไม่มีความพร้อม
หรือมีความอ่อนไหว และผลกระทบต่อ
ผู้ประกอบการไทย

แนวทางเตรียมความพร้อม - การจัดทำรายการข้อสงวน
ตัวอย่างรายการข้อสงวนของประเทศสมาชิก

ข้อสงวน FDI จำแนกตามประเภทธุรกิจ	Colombia	Costa Rica	Japan	Korea	Mexico	Turkey	USA
บริการขนส่ง	•	•	•	•	•		•
บริการโทรคมนาคม	•		•	•	•	•	•
พลังงาน		•	•	•	•	•	•
ประมง	•		•	•	•		•
บริการทางการเงิน	•			•	•		•
อสังหาริมทรัพย์	•	•	•		•		
การทำเหมือง		•	•			•	•

การเปิดเสรีธุรกรรมเคลื่อนย้ายเงินทุนระยะสั้น

ความท้าทาย – การรักษาเสถียรภาพทางการเงิน
และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

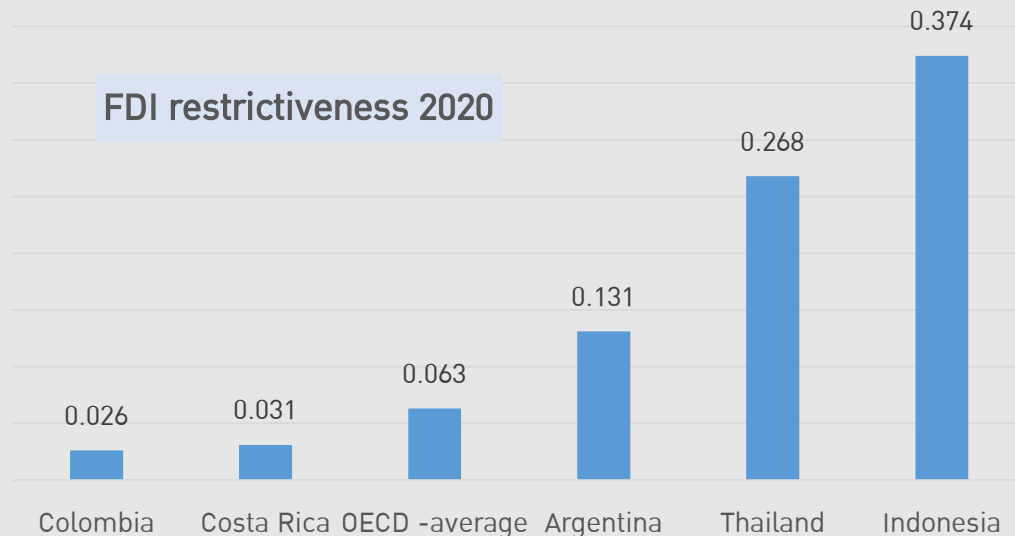
แนวทางเตรียมความพร้อม :

- *ก่อนเข้าเป็นสมาชิก* – การจัดทำรายการข้อสงวน
- *ระหว่างการเป็นสมาชิก :*
 1. การใช้มาตรการระงับการเปิดเสรีชั่วคราว
กรณีเกิดความผันผวนทางเศรษฐกิจและทางการเงิน
อย่างรุนแรง (การใช้มาตรการไม่ต้องขออนุญาตก่อน
แต่ต้องแจ้งให้ OECD ทราบหลังจากมีมาตรการ)
 2. กรณีธุรกรรมความเสี่ยงสูง (บัญชี B ของกว่าด้วยเงินทุน
เคลื่อนย้าย) สามารถขอสงวนการเปิดเสรีได้ทุกเมื่อ

ความพร้อมของไทยและสิ่งที่ต้องปฏิบัติหากตัดสินใจเข้าร่วม

OECD พิจารณาความพร้อมจากศักยภาพทางเศรษฐกิจและความสอดคล้องของจุดประสงค์ของประเทศกับ OECD

- แม้ตัวเลขทางเศรษฐกิจหลายด้านของไทยจะต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD แต่ศักยภาพเศรษฐกิจไทยไม่ด้อยกว่ากลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ เช่น มูลค่าการลงทุนโดยตรงที่สูงกว่าโคลอมเบีย
- ส่วนความสอดคล้องของจุดประสงค์ แม้ว่ากฎหมายไทยบางส่วนอาจยังไม่สอดคล้องกับหลักการ แต่ไทยมีความก้าวหน้าในการผ่อนปรนหรือยกเลิกข้อจำกัดที่อาจกระทบต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุน หรือการทำธุรกรรมและการโอนเงินต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อนักลงทุนและผู้ประกอบการมากขึ้น

ที่มา: <https://data.oecd.org/fdi/fdi-restrictiveness.htm>

สิ่งที่ต้องปฏิบัติหากไทยสนใจเข้าร่วม...

- หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง อาทิ สปท. กสท. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- การจัดทำรายการข้อสงวนธุรกรรม/ สาขาธุรกิจ โดยเลี่ยงการกำหนดข้อสงวนที่นอกเหนือจากที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน หรือ precautionary reservations
- การวางแผนการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุนระยะยาวและระยะสั้น และเลี่ยงการกำหนดข้อจำกัดการชำระหรือโอนเงินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศ

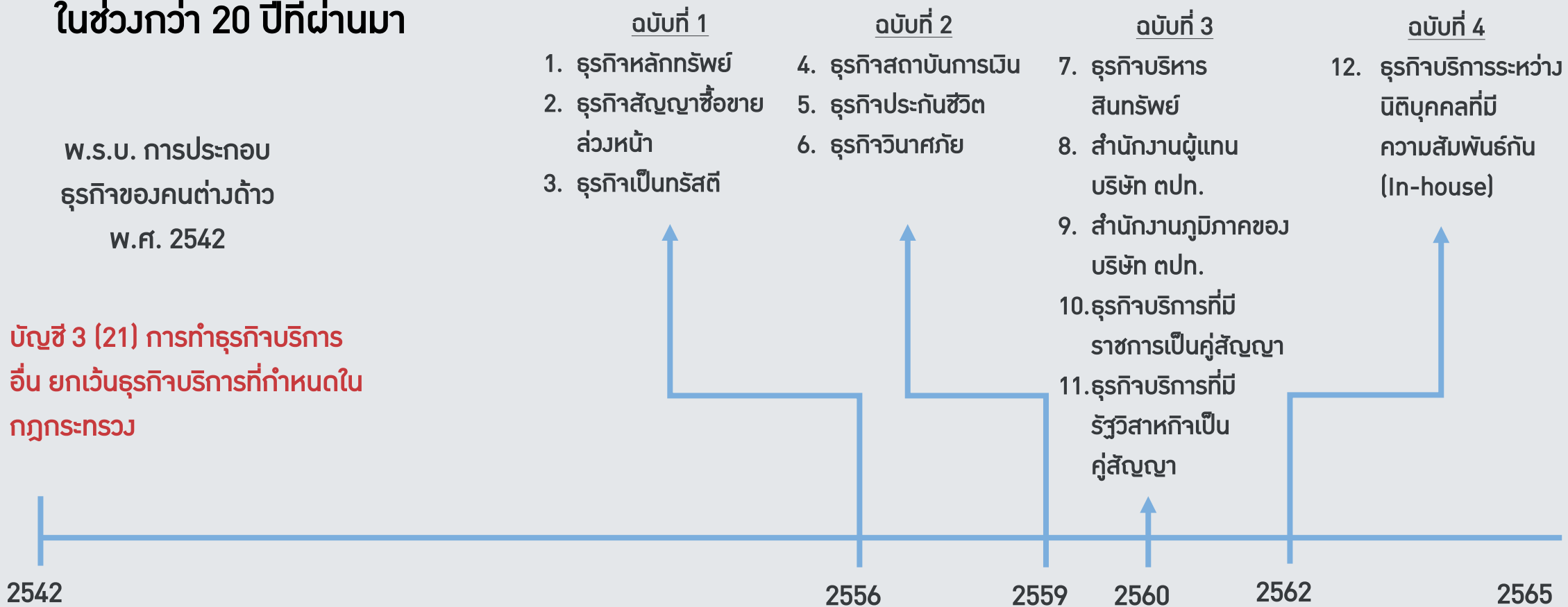
กบถวนธุรกิจในปี 3 (21) ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

ธุรกิจที่ปลดจากบัญชี 3 ในช่วงกว่า 20 ปีที่ผ่านมา

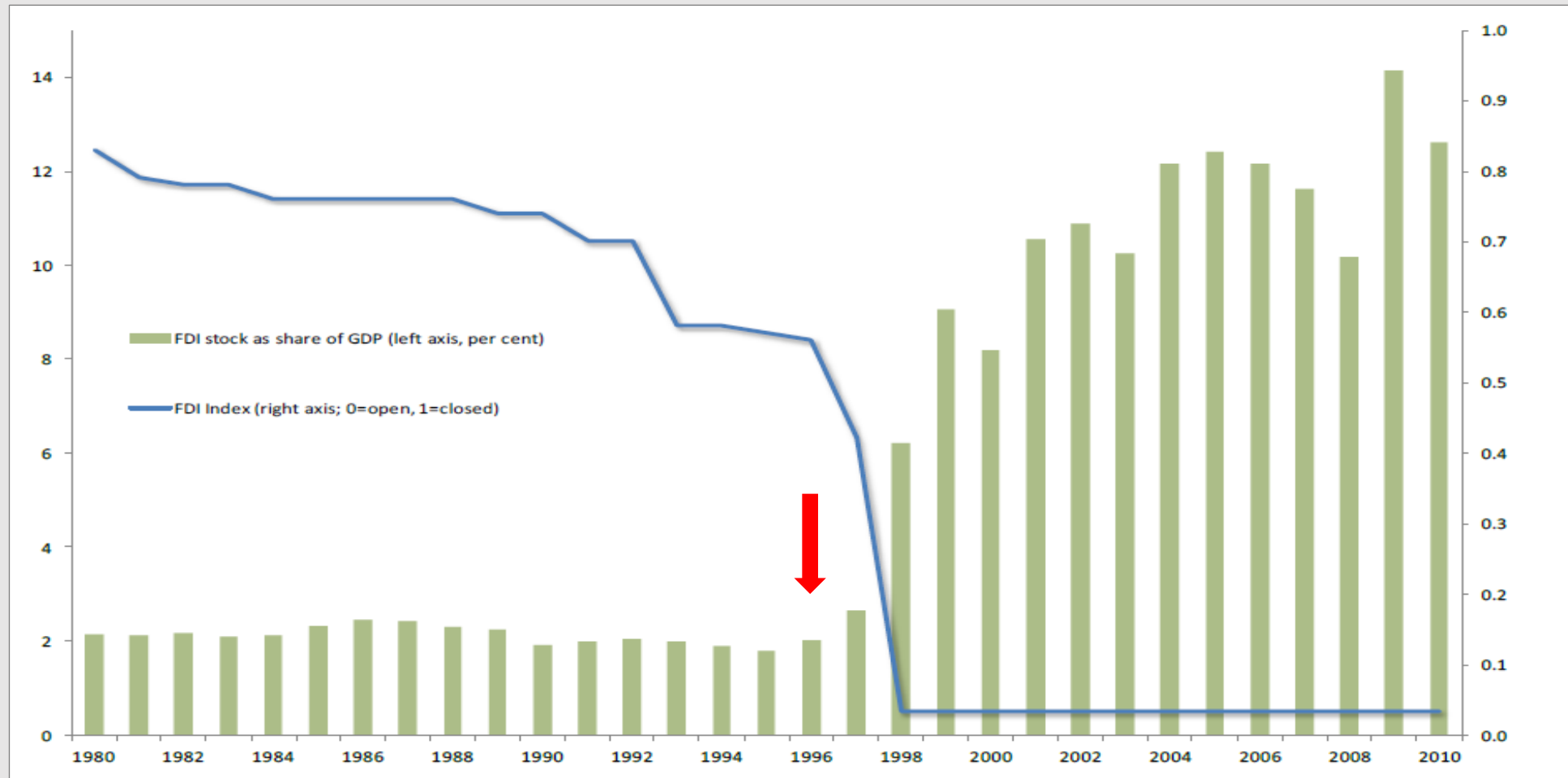
พ.ร.บ. การประกอบ
ธุรกิจของคนต่างด้าว
พ.ศ. 2542

บัญชี 3 (21) การทำธุรกิจบริการ
อื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

กฎกระทรวง

ผลของการเปิดเสรีการลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) ต่อสัดส่วนเงินลงทุนโดยตรงไหลเข้าต่อ GDP ของเกาหลีใต้ ช่วงก่อนและหลังการเข้าเป็นสมาชิก OECD

ตราสารและกิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม

ข้อเสนอแนะเชิงหลักการว่าด้วยการกำกับดูแลกิจการ
ข้อเสนอแนะเชิงหลักการว่าด้วยการกำหนดนโยบายด้านอินเทอร์เน็ต
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านสิทธิ

Inclusive Framework on BEPS
Global Forum on Transparency and Exchange of Information on Tax Purposes

ข้อเสนอแนะเชิงหลักการว่าด้วยการกำกับดูแลกิจการ

สาระสำคัญ

กำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลกิจการ
(1) ธุรกิจเอกชน และ (2) รัฐวิสาหกิจ
เพื่อให้การดำเนินงานกิจการมีธรรมาภิบาล

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ทำให้ไทยมีกำกับดูแลกิจการทั้งเอกชนและรัฐวิสาหกิจที่ดี
- ส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรมระหว่างรัฐวิสาหกิจกับเอกชน

ผลการประเมินความสอดคล้อง

สอดคล้องสูง

- ไทยมีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการภาคธุรกิจเอกชนที่ครบถ้วนแล้วขาดเพียงรายละเอียดบางประการที่ข้อกำหนดตามกฎหมายไทยยังไม่สอดคล้อง อาทิ ระยะเวลาในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น
- ไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจหลายฉบับ มีเนื้อหาค่อนข้างครอบคลุมแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจของ OECD ยกเว้นประเด็นการแข่งขันของรัฐวิสาหกิจ และการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

สิ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อเข้าร่วม Corporate Governance Committee (CGC) ในสถานะ Associate ได้

- ยังไม่ได้เข้าร่วม committee
- กบทวนนโยบายกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ 3 ด้าน คือ
 1. กฎหมายแข่งขันทางการค้าซึ่งยังมีข้อยกเว้นสำหรับรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง
 2. รัฐวิสาหกิจมีข้อได้เปรียบในด้านการแข่งขันในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และ
 3. การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจในประเทศไทยยังคงถูกต่อต้านจากแนวคิดคุ้มครองรัฐวิสาหกิจและการต่อต้านของสหภาพแรงงาน

สาระสำคัญ

แนะนำหลักการที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตที่ควรเปิดกว้าง มีแพลตฟอร์มการใช้งานในลักษณะที่ไม่รวมศูนย์ โดยมี มาตรการคุ้มครองสิทธิและข้อมูลส่วนบุคคล ส่งเสริมให้เกิด นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพใน การผลิตให้แก่ระบบเศรษฐกิจได้

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- พัฒนาตัวชี้วัดของไทยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัลได้ดียิ่งขึ้น
- ทำให้ไทยมีโอกาสเสนอข้อคิดเห็นในด้านนโยบายอินเทอร์เน็ต จากมุมมองของประเทศที่กำลังพัฒนา

ผลการประเมินความสอดคล้อง

สอดคล้องเพียงบางส่วน

- มีกฎหมายที่ให้สิทธิขั้นพื้นฐานและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- แต่พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ฯ ถูกนำไปเป็นเครื่องมือในการแทรกแซง การไหลเวียนข้อมูลเสรีทางอินเทอร์เน็ต

สิ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อเข้าร่วม Committee on Digital Economy Policy (CDEP) ในสถานะ Associate

- ปัจจุบันไทยอยู่ในสถานะ Participant
- พิจารณาปรับปรุงแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อไม่ให้เกิดการนำบทบัญญัติ ดังกล่าวไปใช้เป็นเครื่องมือในการฟ้องร้องหรือลงโทษผู้ที่แสดงความคิดเห็นโดย สุจริต

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านสถิติ

สาระสำคัญ

วางมาตรฐานด้านคุณภาพของข้อมูลที่ภาครัฐต้องผลิตขึ้นให้
เป็นไปตามมาตรฐานระดับสูงขึ้นตามประเทศ OECD

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- พัฒนาระบบเศรษฐกิจของไทย อันเป็นรากฐานสำคัญของการวางแผนและการพัฒนาโดยายของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการประเมินความสอดคล้อง

สอดคล้องสูง

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) เป็นหน่วยงานหลักทางสถิติของไทย มีความพร้อมทั้งในเชิงสถาบันและ ระบบการจัดเก็บข้อมูล กรอบกฎหมาย และแนวปฏิบัติเพื่อจัดเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ
- มีการปกป้องข้อมูลส่วนตัว
- มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐอื่นได้ดี
- มีการร่วมมือกับ OECD และพัฒนาการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ณ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการนำระบบเทคโนโลยีเข้ามารองรับการจัดเก็บข้อมูลแบบใหม่ และปรับระบบปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลให้เข้ากับ PDPA

สิ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อเข้าร่วม Committee on Statistics and Statistical Policy (CSSP) ในสถานะ Associate

- ปัจจุบันไทยอยู่ในสถานะ invitee
- จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อข้อมูลมากที่ สสช. ต้องรับผิดชอบ
- กำหนดกลไกเพื่อให้ สสช. สามารถขับเคลื่อนกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดเก็บสถิติตามที่ต้องการได้
- จัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานรัฐต่าง ๆ

สาระสำคัญ

- BEPs เป็นโครงการเพื่อพัฒนาระบบภาษีที่เน้นความโปร่งใสและมาตรการป้องกันการหลบเลี่ยงภาษี ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ 15 ด้าน
- IF เป็นกลไกการดำเนินการตาม BEPs ซึ่งกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ (minimum standard) ที่ต้องดำเนินการตาม ประกอบไปด้วย 4 ด้าน อันเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการเข้าเป็นสมาชิกของ OECD ด้วย คือ
 1. การจัดทำมาตรการภาษีที่เป็นภัย
 2. มาตรการป้องกันการใช้อุสสัญญาภาษีซ้อนผิดวัตถุประสงค์
 3. รายงานระหว่างประเทศ (Country-by-Country Reporting) และ
 4. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพวิธีการดำเนินการเพื่อความร่วมมือกัน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลและความโปร่งใสของระบบภาษีของไทย
- มีองค์ความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางพัฒนากฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- มีส่วนร่วมในเวทีระหว่างประเทศด้านภาษี
- เข้าถึงข้อมูลทางภาษีสระหว่างประเทศ

สถานะของไทยปัจจุบัน

- ไทยดำเนินการตาม IF minimum standard on BEPs ครบถ้วนแล้วทั้ง 4 ข้อ
- ไทยร่วมใน Committee on Fiscal Affairs ในฐานะ Associate แล้ว
 - ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ไทยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้
 - ✓ ให้สัตยาบันสารแสดงเจตนาให้อนุสัญญาพหุภาคี Multilateral Convention Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting (MLI) มีผลผูกพัน ไทยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565
 - ✓ ให้สัตยาบันสารเข้าร่วมความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matter (MAC) โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2565 และแก้ไขประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับ MAC
 - ✓ ออกประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ
 - ✓ ออกกฎหมายลำดับรองเพื่อให้นิติบุคคลดำเนินการให้นิติบุคคลข้ามชาติดำเนินการตามรายงานข้อมูลรายประเทศ (Country-by-Country Reporting)
 - กรมสรรพากรตั้งคณะทำงานศึกษาความเป็นไปได้ และติดตามข้อมูลและความก้าวหน้าของ OECD อย่างใกล้ชิด

Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes

สาระสำคัญ

เป็นเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรฐานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษี ให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับสากล โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันการหลบเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศ หรืออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษีข้ามชาติ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ทำให้มีการพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูลด้านภาษีของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- ทำให้ระบบภาษีและการคลังภายในประเทศมีความโปร่งใสมากขึ้น

สถานะของไทยปัจจุบัน

ไทยได้เข้าร่วม Global Forum แล้ว

- ไทยได้ให้สัตยาบันสาร MAC ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2565

วิเคราะห์ประโยชน์และต้นทุน

ทางเลือกที่ 1

**เข้าร่วมกิจกรรมแบบไม่ใช่สมาชิก
(Non-Member)**

ทางเลือกที่ 2

**เข้าเป็นสมาชิก OECD
(Full Member)**

การเข้าร่วม Country Programme/ committee ของ OECD เพิ่มเติม

ประโยชน์

สามารถเลือกเข้าร่วมคณะกรรมการได้ตามความพร้อมและความสนใจ

- การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ในการพัฒนาประเทศในด้านที่สนใจ
- การติดตามนโยบายและแนวทางปฏิบัติของต่างประเทศ
- การขอรับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญของ OECD ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนา/ การยกระดับมาตรฐานให้สอดคล้องกับสากล

ต้นทุน

(1) ค่าธรรมเนียมการเข้าร่วมคณะกรรมการที่ไทยสนใจ

- Participant 11,400 ยูโร/ ปี (ประมาณ 4 แสนบาท)
- Associate 21,300 ยูโร/ ปี (ประมาณ 7.8 แสนบาท)

(2) ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วม Country Programme

- CP ระยะที่ 2 ของไทย วงเงิน 2.29 ล้านยูโร (ประมาณ 117 ล้านบาท)

(3) ค่าประเมิน (peer review) ภาคสมัครใจ

- ราคา 200,000-800,000 ยูโร/ ครั้ง (ประมาณ 8-32 ล้านบาท)

(4) ค่าดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย

(5) ค่าบุคลากรเพื่อร่วมดำเนินการกับ OECD

การเข้าร่วม OECD ในฐานะเป็นสมาชิกเต็มรูปแบบ

ประโยชน์

- การปฏิรูปเศรษฐกิจ / การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ทำให้ GDP เพิ่มขึ้นประมาณ 1.6% หรือคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจราว 2.7 แสนล้านบาท จากการลดข้อจำกัดในการลงทุนและการเคลื่อนย้ายทุน การเพิ่มขึ้นของธรรมาภิบาลและความโปร่งใส รวมถึงการเพิ่มโอกาสเข้าถึงตลาดของประเทศสมาชิก OECD
- การเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกและแนวโน้มสำคัญของโลก จากการอยู่ใน OECD Council รวมถึงคณะกรรมการ หรือ คณะทำงานชุดต่าง ๆ
- การมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานของ OECD
- ภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในระดับสากล

ต้นทุน

ต้นทุนการเตรียมความพร้อมเข้าเป็นสมาชิก แบ่งเป็น 2 ช่วง:

- *Pre-accession process* เช่น ค่าประเมินความพร้อม ค่าธรรมเนียมการเข้าร่วมคณะกรรมการ OECD เพิ่มเติม 3 คณะ ประมาณ 63,900 ยูโร/ปี หรือ 2.3 ล้านบาท
- *Accession process* เช่น ค่าประเมิน (peer review) ภาคบังคับ ต้นทุนในการปรับปรุงกฎหมาย

ต้นทุนการเป็นสมาชิก

- ขึ้นกับขนาดเศรษฐกิจ สำหรับไทยประมาณปีละ 160 ล้านบาท

ต้นทุนที่เป็นผลมาจากจากการเข้าเป็นสมาชิก เช่น

- ข้อกังวลเกี่ยวกับการถูกลดเงินช่วยเหลือ ODA จากการศึกษาพบว่า การเป็นสมาชิก OECD ไม่กระทบต่อสิทธิการรับ ODA (ปัจจุบันไทยได้รับ ODA น้อยกว่าสมาชิก OECD ที่ยังรับ ODA)

ประโยชน์จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิก OECD ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจมหภาค การค้า การลงทุน

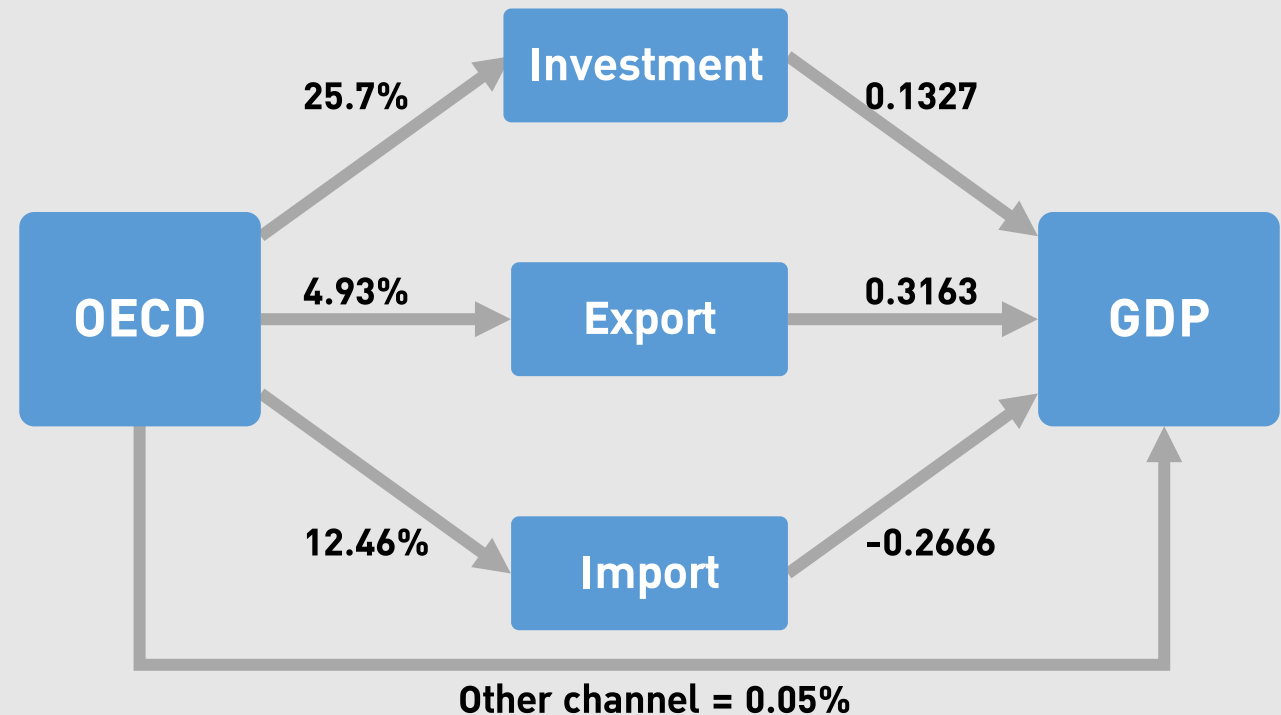
ผลการประมาณ

ผลการเปลี่ยนแปลงเมื่อปัจจัยอื่นคงที่

ตัวชี้วัด		การเปลี่ยนแปลง
เศรษฐกิจ	GDP	+0.05%
	GDP per capita	+0.05%
การค้า	Export of Goods & services	+4.93%
	Import of Goods & services	+12.46%***
	Trade/GDP	+2.52%
	Trade in service/GDP	+0.15%
การลงทุน	Investment (GFCF)	+25.7%***
	FDI Inflow	+18.7%
	FDI Inflow/GDP	0.75%

Note: *** significant at p-value<1%

การส่งผ่านผลกระทบต่อ GDP

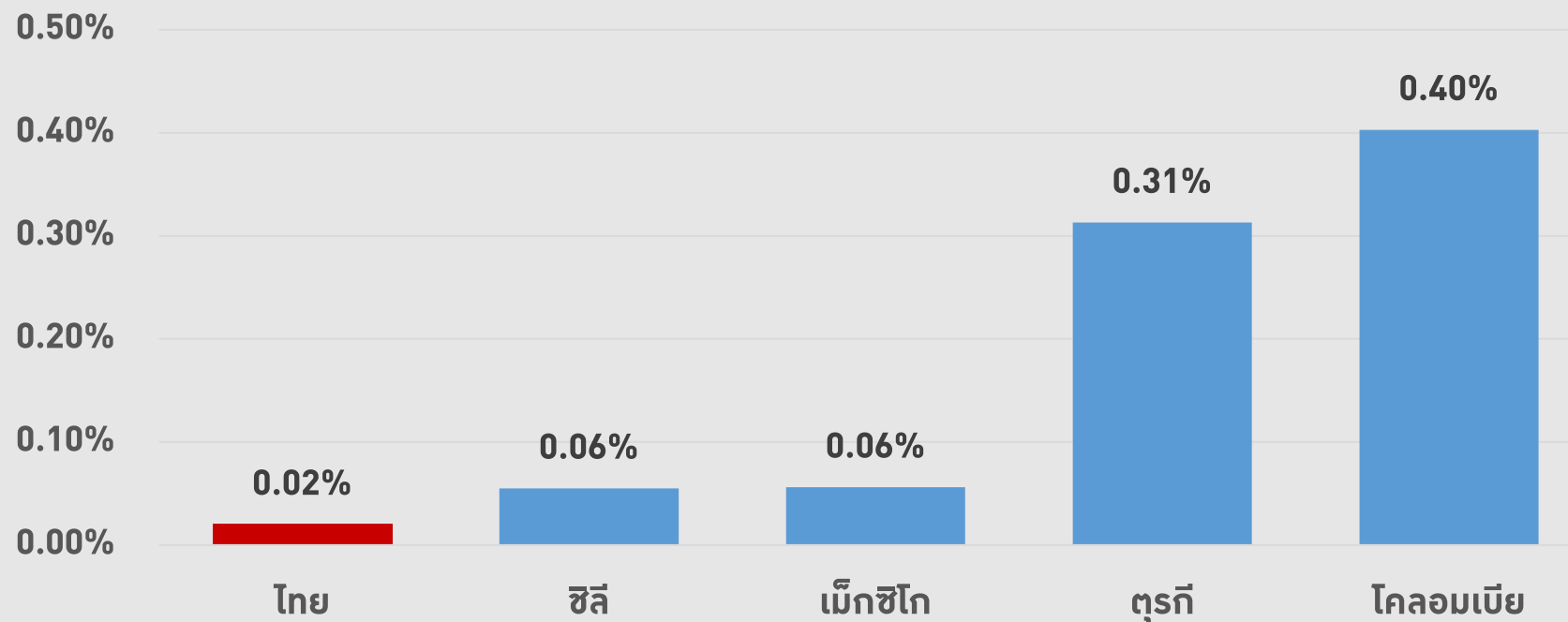

Total effect on GDP = 0.05% + (0.1327*25.7%) + (0.3163*4.93%) + (-0.2666*12.46%)
= 1.6% หรือประมาณ 2.7 แสนล้านบาท

ข้อกังวลเกี่ยวกับการถูกลดเงินช่วยเหลือ ODA

จากการศึกษา พบว่า การเข้าเป็นสมาชิก OECD จะไม่กระทบต่อสิทธิการได้รับ ODA
(ปัจจุบันไทยได้รับ ODA น้อยกว่าสมาชิก OECD ที่ย้จรับ ODA)

ODA ที่ได้รับ (% of GNI) เฉลี่ย 2014-2018

ที่มา: World Bank

ข้อเสนอการเตรียมการ

ทางเลือกที่ 1

**เข้าร่วมกิจกรรมแบบไม่ใช่สมาชิก
(Non-Member)**

ทางเลือกที่ 2

**เข้าเป็นสมาชิก OECD
(Full Member)**

ทางเลือกที่ 1: กรณีเข้าร่วมกิจกรรมแบบไม่ใช่สมาชิก (Non-Member)

ไทยควรจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับ OECD และวางกลยุทธ์การเข้าร่วมคณะกรรมการที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของไทย อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

- Economic Policy Committee
- Trade and Investment Committee
- Competition Committee
- Committee on Consumer Policy
- Education Policy Committee
- Public Governance Committee
- Working Group on Bribery in International Business Transactions

ทางเลือกที่ 2: กรณีเข้าเป็นสมาชิก OECD (Full Member)

ไทยควรจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อจัดทำแผนเตรียมการปรับตัวและการเตรียมความพร้อม

- ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีของ OECD โดยให้ความสำคัญต่อการทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ 3 เรื่องที่เป็นหัวใจสำคัญของ OECD (Investment, Anti-bribery, Liberalisation of Capital Movements and Current Invisible Operations)
- จัดทำข้อสว่นและจัดเตรียมข้อมูลประกอบโดยละเอียดเพื่อชี้แจงแก่คณะกรรมการชุดต่าง ๆ
- เผยแพร่ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และรับฟังความเห็นเพื่อกำหนดแนวทางในการลดผลกระทบที่อาจเกิดจากการปฏิบัติตามพันธกรณี
- ขอรับการสนับสนุนจากประเทศพันธมิตรที่เป็นสมาชิกปัจจุบันของ OECD เพื่อให้ไทยได้ฉันทามติจากสมาชิก OECD

Appendix

ประเทศที่เข้าเป็นภาคีปฏิญญาว่าด้วยการลงทุนระหว่างประเทศ และกิจการของบริษัทข้ามชาติ

รวม 51 ประเทศ

**สมาชิก OECD
38 ประเทศ**

• ประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก 13 ประเทศ

- Argentina
- Brazil
- Romania
- Egypt
- Peru
- Morocco
- Tunisia
- Jordan
- Ukraine
- Kazakhstan
- Croatia
- Uruguay
- Bulgaria

ประเทศที่เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้าน การให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐในต่างประเทศ

รวม 59 ประเทศ

**สมาชิก OECD
38 ประเทศ**

- ประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก 13 ประเทศ
 - Argentina
 - Brazil
 - Bulgaria
 - Peru
 - Russian Federation
 - South Africa
 - สมาชิก G20 จำนวน 15 ประเทศ

ประเทศที่เข้าเป็นภาคีกรกว่าด้วยการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้าย และการทำธุรกรรมและการโอนเงินที่เกี่ยวกับการค้าบริการ รายได้ปฐมภูมิและรายได้ทุติยภูมิ

สมาชิก OECD
38 ประเทศ

นับแต่ ปี 2012 Codes of liberalization เปิดให้
Non-member countries สามารถเข้าร่วมได้

- ประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก 7 ประเทศ

- Argentina
- Brazil
- Bulgaria
- Croatian
- Peru
- Romania
- South Africa

อยู่ในกระบวนการขอเข้าร่วม

แนวปฏิบัติในการตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้านของ OECD สำหรับการดำเนินธุรกิจที่มีความ รับผิดชอบ” (OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct)

เรื่อง	หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง
การเปิดเผยข้อมูลบริษัท	สำนักงาน กสท.
สิทธิมนุษยชน	กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
การจ้างงานและอุตสาหกรรมสัมพันธ์	กระทรวงแรงงาน สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า
สิ่งแวดล้อม	กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
การต่อต้านการให้สินบน การชักจูง และการข่มขู่ให้ รับสินบน	ปปช. และ ปปท.
การคุ้มครองผู้บริโภค	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สภาองค์กรของผู้บริโภค
การถ่ายทอดเทคโนโลยี	สวทช. วว.
การแข่งขันทางการค้า	สำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า
ภาษี	กรมสรรพากร

ลักษณะของมาตรการที่ลดแรงจูงใจการลงทุนของต่างชาติ

ความครอบคลุม	ระดับชาติ (National government)	ระดับท้องถิ่น (Territorial subdivisions)	การให้สัมปทานและการผูกขาด (Monopolies and concessions)
ประเภทของมาตรการ	i. มาตรการเพื่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงต่อสาธารณะ a. การลงทุนที่จัดตั้งและควบคุมธุรกิจโดยต่างชาติ b. องค์กรธุรกิจ c. การจัดซื้อโดยรัฐ d. การช่วยเหลือหรืออุดหนุนโดยรัฐ ii. มาตรการอื่น ๆ a. การลงทุนที่จัดตั้งและควบคุมธุรกิจโดยต่างชาติ b. องค์กรธุรกิจ c. การจัดซื้อโดยรัฐ d. การช่วยเหลือหรืออุดหนุนโดยรัฐ		i. การผูกขาดโดยรัฐ ii. การผูกขาดโดยเอกชนหรือรัฐร่วมกับเอกชน iii. สัมปทาน

ที่มา: OECD (2017) National Treatment for Foreign-Controlled Enterprises List of Measures Reported for Transparency.

ภาคผนวก เอ กฎว่าด้วยการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้าย

รายการธุรกรรม	บัญชี เอ	บัญชี บี	รายการธุรกรรม	บัญชี เอ	บัญชี บี
1. การลงทุนทางตรง (Direct Investment)	การลงทุนทางตรง		9. สินเชื่อทางการเงิน (Financial credits and loans)		สินเชื่อทางการเงิน
2. การชำระบัญชีการลงทุนทางตรง (Liquidation of direct investment)	การชำระบัญชีการลงทุนทางตรง		10. การค้ำประกัน ผู้ค้ำประกัน และสินเชื่อเพิ่มสภาพคล่อง (Sureties, guarantees and financial backup facilities)	การค้ำประกัน ผู้ค้ำประกัน และสินเชื่อเพิ่มสภาพคล่อง	สินเชื่อเพิ่มสภาพคล่อง - กรณีที่ไม่เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ การค้าบริการข้ามพรมแดน หรือ การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ หรือไม่มี Resident เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศ
3. การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ (Operations in real estate)	การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ - ขาย	การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ - ซื้อ	11. การฝากเงิน (Operation of deposit accounts)	การฝากเงิน – บัญชีของ non-Resident กับสถาบันการเงิน Resident	การฝากเงิน – บัญชีของ Resident กับสถาบันการเงิน non-Resident
4. การลงทุนในหลักทรัพย์ (Operations in securities on capital markets)	การลงทุนในหลักทรัพย์		12. การปริวรรตเงินตรา (Operations in foreign exchange)		การปริวรรตเงินตรา
5. การลงทุนในตลาดการเงิน (Operations on money markets)		การลงทุนในตลาดการเงิน	13. การประกันชีวิต (Life assurance)	การประกันชีวิต	
6. การลงทุนอื่นที่เกี่ยวกับตราสารที่เปลี่ยนมือได้ และสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีหลักประกัน (Other operations in negotiable instruments and non-securitised claims)		การลงทุนอื่นที่เกี่ยวกับตราสารที่เปลี่ยนมือได้ และสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีหลักประกัน	14. การเคลื่อนย้ายทุนส่วนตัว (Personal capital movements)	การเคลื่อนย้ายทุนส่วนตัว – ยกเว้นการเล่นพนัน	การเคลื่อนย้ายทุนส่วนตัว – การเล่นพนัน
7. การลงทุนในกองทุนรวม (Operations in collective investment securities)	การลงทุนในกองทุนรวม		15. การเคลื่อนย้ายทางกายภาพของสินทรัพย์ประเภททุน (Physical movement of capital assets)	การเคลื่อนย้ายทางกายภาพของสินทรัพย์ประเภททุน	
8. สินเชื่อการค้า (Credits directly linked with international commercial transactions or with the rendering of international services)	กรณีมี Resident เกี่ยวข้องในการดำเนินการค้าหรือบริการ	กรณีไม่มี Resident เกี่ยวข้องในการดำเนินการค้าหรือบริการ	16. การกำจัดการบล็อกเงินของผู้ที่ไม่มีถิ่นฐานในประเทศ (Disposal of non-resident-owned blocked funds)	การกำจัดการบล็อกเงินของผู้ที่ไม่มีถิ่นฐานในประเทศ	

ภาคผนวก เอ กฎว่าด้วยการเปิดเสรีการค้าธุรกรรมและการโอนเงิน ที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการ รายได้ปฐมภูมิและรายได้ทุติยภูมิ

ภาคผนวก เอ กฎว่าด้วยการเปิดเสรีการค้าธุรกรรมและการโอนเงิน ที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการ รายได้ปฐมภูมิและรายได้ทุติยภูมิ
A. ธุรกิจและอุตสาหกรรม (Business and Industry)
B. การค้าต่างประเทศ (Foreign trade)
C. การขนส่ง (Transport)
D. การประกันภัย (Insurance and private pensions)
E. ธนาคารและบริการทางการเงิน (Banking and financial services)
F. รายได้จากการลงทุน (Income from capital)
G. การท่องเที่ยว (Travel and tourism)
H. ภาพยนตร์ (Films)
J. รายรับและรายจ่ายส่วนบุคคล (Personal income and expenditure)
K. รายรับและรายจ่ายสาธารณะ (Public income and expenditure)
L. ทั่วไป (General)

TDRI

THAILAND
DEVELOPMENT
RESEARCH
INSTITUTE

<http://tdri.or.th>

[facebook/tdri.thailand](https://www.facebook.com/tdri.thailand)

[@TDRI_thailand](https://twitter.com/TDRI_thailand)